

VIOLA

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul B: petje-instrument

Umetniška gimnazija s slovenskim učnim
jezikom na narodno mešanem območju v
slovenski Istri – glasbena smer; modul B:
petje-instrument

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: viola

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul B: petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri - glasbena smer; modul B: petje-instrument:
obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Volodja Balžalorsky, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Dalibor Bernatovič, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek Puklavac, Zavod RS za šolstvo; Gal Faganel, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Anja Gaberc, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Miha Haas, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Antonije Hajdin, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Eva Hren Fras, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Hudnik, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Franja Janež, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; mag. Kristian Kolman, I. gimnazija v Celju, Glasbena šola Celje; Jaka Kopač, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Danica Koren, Šolski center Velenje, Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje; Slaven Kulenović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Sara Marinović, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Tomaž Rajterič, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Marija Rome, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Tatjana Špragar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Peter Ugrin, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vojko Vešligaj, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Neli Zidar Kos, Glasbena šola Domžale; mag. Alenka Zupan, Gimnazija Koper, Glasbena šola Koper; Andrej Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Mira Turk Škraba

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-viola_um_gl_b-um_si_gl_b.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260358403](#)

ISBN 978-961-03-1293-2 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt viola za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer, modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu viola za izobraževalni program umetniške gimnazije – glasbena smer; modul B – petje-instrument, in izobraževalni program umetniške gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri – glasbena smer, modul B – petje-instrument.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtnice, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Gimnazija | Zgodovina

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 10

Namen predmeta..... 10

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 11

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 12

Kažipot po didaktičnih priporočilih 12

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 14

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 21

1. LETNIK..... 22

Tehnične prvine 22

Etude 24

Koncerti, sonate, suite 26

Skladbe za solo violo..... 28

Skladbe slovenskih skladateljev in druge
skladbe 30

2. LETNIK 31

Tehnične prvine 31

Etude 33

Koncerti, sonate, suite 34

Skladbe za solo violo..... 35

Skladbe slovenskih skladateljev in druge
skladbe 36

3. LETNIK 38

Tehnične prvine 38

Etude 40

Koncerti, sonate, suite 42

Skladbe za solo violo..... 44

Skladbe slovenskih skladateljev in druge
skladbe 45

4. LETNIK 47

Tehnične prvine 47

Etude 49

Koncerti, sonate, suite 50

Skladbe za solo violo..... 52

Skladbe slovenskih skladateljev in druge
skladbe 54

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH55

1. letnik..... 55

TEHNIČNE PRVINE 55

ETUDE 56

KONCERTI, SONATE, SUITE 56

SKLADBE ZA SOLO VIOLO 56

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV IN
DRUGE SKLADBE 56

2. letnik..... 57

TEHNIČNE PRVINE 57

ETUDE 57

KONCERTI, SONATE, SUITE 58

SKLADBE ZA SOLO VIOLO 58

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV IN
DRUGE SKLADBE 59

3. letnik..... 59

TEHNIČNE PRVINE 59

ETUDE 60

KONCERTI, SONATE, SUITE 60

SKLADBE ZA SOLO VIOLO 61

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV IN
DRUGE SKLADBE 61

4. letnik..... 62

TEHNIČNE PRVINE 62

ETUDE 62

KONCERTI, SONATE, SUITE 62

SKLADBE ZA SOLO VIOLO 63

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE	64
---	----

PRILOGE	66
----------------------	-----------

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Poučevanje viole v srednji šoli prinaša vrsto pomembnih prednosti, ki vplivajo tako na individualni kot na kolektivni razvoj dijakov. Predmet ne samo, da razvija tehnične veščine in umetniški izraz, temveč tudi krepi socialne veščine preko skupinskega dela. Dijaki pridobijo samozavest in se naučijo discipline, kar predstavlja pomembne lastnosti, ki jim bodo služile v vseh vidikih njihovega življenja. Z učnimi izkušnjami pri inštrumentu, ki ima pomembno vlogo v različnih glasbenih kontekstih, se dijaki pripravljajo na prihodnost in morebitno nadaljnje glasbeno izobraževanje ali kariero. Dolgoročne koristi učenja viole vključujejo izboljšano koncentracijo, vztrajnost in kreativnost, ki so ključni za celostni razvoj posameznika. Tako se viola ne le povezuje z drugimi glasbenimi predmeti, temveč tudi pomembno dopolnjuje glasbeno izobraževanje, kar zagotavlja, da imajo dijaki širok spekter znanj, ki jih bodo lahko uporabili v življenju. Pouk viole ima tako pomemben vpliv na razvoj glasbenih in osebnostnih potencialov dijakov, kar lahko prispeva k njihovemu uspehu tako v glasbi kot v življenju.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet temelji na ciljnem in procesnem udejanjanju avtentičnih oblik učenja glasbe. Učitelj ob upoštevanju razvojnih zakonitosti dijakov in njihovih interesov avtonomno izbira glasbene vsebine (šole in tehnike, etude, koncerti, sonate, druge skladbe in skladbe slovenskih skladateljev) z namenom razvoja dijakove glasbene nadarjenosti ter poglobljanja njegove muzikalnosti, glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj. Učitelj prilagaja učni proces individualnim potrebam in sposobnostim dijakov, s čimer zagotavlja optimalen razvoj vsakega posameznika. Predmet vključuje sodobne pedagoške pristope, kot so projektno učenje, sodelovalno učenje in uporaba IKT, za spodbujanje aktivnega in angažiranega učenja. Dijaki so spodbujeni k kritičnemu mišljenju in refleksiji o svojem glasbenem napredku ter k samoevalvaciji svojih izvedb. Namen izbora teh vsebin je razvijanje dijakove vsestranske glasbene nadarjenosti, njegovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, krepitev njegove daljše osredotočene pozornosti ter psihofizične vzdržljivosti. Učitelj prav tako namenja pozornost fizičnemu in duševnemu zdravju, gojenju duha ustvarjalnosti ter s tem celostnemu razvoju dijaka. Poleg navedenih vsebin dijak razvija tudi druga generična znanja s področja uporabe IKT, kot so uporaba programske opreme za analizo glasbenih del, snemanje in poslušanje lastnih izvedb za samoevalvacijo ter uporaba digitalnih orodij za ustvarjanje in produkcijo glasbe ob podpori digitalne pismenosti. Poudarek je tudi na spoznavanju in izvajanju glasbene dediščine, zlasti slovenskih skladateljev, kar prispeva k razvoju kulturne identitete dijakov.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk temelji na sodobnih raziskavah, kulturnih vrednotah in učinkovitih strategijah, zato je celostno in ciljno zastavljen za vsakega posameznega dijaka. Učitelj spodbuja dijakove ambicije in natančno spremlja njegovo počutje ter napredek, kar vključuje upoštevanje njegovih sposobnosti, zdravstvenega stanja in družbenih okoliščin. S tem pristopom učitelj pomaga dijaku oblikovati in dosežati cilje. Učitelj pripravlja dijaka na nastope z mentalnim treningom in tehnično pripravo ter ponuja različne tehnike za obvladovanje stresa in anksioznosti. Dijak uporablja IKT za širitev svojega znanja ter dostop do digitalnih virov. Pomembne prakse vključujejo avtentičnost igranja, izvajalsko prakso ter tehnike dihanja in sproščanja.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelka *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka),

– dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov ter

– kulturne, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov in glasbenih prireditev ter srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja pripevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovem prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezni letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pri vsaki temi (letniku) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov je učitelju omogočena avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pri individualnem pouku viole je individualizacija temeljni didaktični princip: učitelj cilje, vsebine, tempo in načine izkazovanja znanja sproti prilagaja posameznemu dijaku ter napredku, ugotovljenemu s formativnim spremljanjem (nameni učenja, jasni kriteriji uspešnosti, sprotna povratna informacija, samovrednotenje in vrstniška povratna informacija). Pojem diferenciacija smiselno uporabljamo v skupinskih kontekstih (komorna igra, orkester), pri čemer učitelj v isti učni situaciji diferencira vloge, zahtevnost in podporo glede na različne zmožnosti dijakov. Učitelj s premišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka inštrumenta še bolj podpira individualizacijo (ob podpori formativnega spremljanja). Učitelj načrtuje cilje tako, da spodbuja dijakovo samostojnost pri glasbenih dejavnostih izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri komorni igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih in orkestrih. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka in zgodovine glasbe uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in kakovostnejši izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini ter pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pri vsaki skupini ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Individualni pouk inštrumenta se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. a njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop

1. LETNIK

Dijak:

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom in razložene terce,

- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin ali eno etudo in eno skladbo za solo violo; ne na pamet,
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta; na pamet.

2. LETNIK

Dijak:

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce in kromatiko,
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin ali eno etudo in eno skladbo za solo violo; ne na pamet,
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet ter dva stavka baročne sonate po notah.

3. LETNIK

Dijak:

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce, kromatiko in dvojemke v tercah, sekstah in oktavah,
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin ali eno etudo in eno skladbo za solo violo; ne na pamet,
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet ter dva stavka baročne sonate; po notah.

4. LETNIK

Dijak:

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce, kromatiko in dvojemke v tercah, sekstah in oktavah,
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin ali eno etudo in eno skladbo za solo violo; ne na pamet,
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta; na pamet ter dva stavka baročne sonate po notah.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

Dijak:

- » spoznava (1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika, (1.1.2.2)
- » analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi, (1.1.4.1)
- » razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo, (1.1.5.1)
- » vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje, (1.3.1.1)

- » spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst, **SC** (1.3.2.1)
- » uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih, **SC** (1.3.4.1)
- » svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje, **SC** (1.3.4.2)
- » živi kulturo in umetnost kot vrednoto. **SC** (1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

Dijak:

- » s pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem, **SC** (2.1.1.1)
- » gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov, **SC** (2.1.3.1)
- » kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv, **SC** (2.2.2.1)
- » sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. **SC** (2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

Dijak:

- » uravnava lastno doživljanje **SC** (3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje, **SC** (3.1.2.2)
- » z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost **SC** (3.1.4.1) in sprostitve, **SC** (3.2.3.2)
- » se vključuje v gibalne dejavnosti **SC** (3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja **SC** (3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja, **SC** (3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja **SC** (3.3.2.1) in sodelovalne veščine. **SC** (3.3.3.1).

Digitalna kompetentnost

Dijak:

- » pri iskanju informacij o glasbi **SC** (4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo, **SC** (4.2.1.1), **SC** (4.3.1.1), **SC** (4.3.2.1)
- » upravlja svojo digitalno identiteto, **SC** (4.2.6.1)
- » prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. **SC** (4.5.1.1)

Podjetnost

Dijak:

- » uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov, **SC** (5.1.2.1), **SC** (5.3.1.1)
- » vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev, **SC** (5.3.5.2)
- » uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. **SC** (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa, zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqii1>

Holcar, A., idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 1. letnik spadajo naslednje skupine ciljev: tehnične prvine, etude, koncerti, sonate, suite, skladbe za solo violo, skladbe slovenskih skladateljev in druge skladbe. V tej temi je poudarek na tekočem branju altovskega in violinskega ključa ter razvoju slušno analitičnih zaznav. Dijak usvaja ozaveščenost in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa ter postavitve leve in desne roke. Razvija sproščenost pri padcu in dvigu prstov leve roke v različnih ritmičnih vzorcih, tehniko vibrata ter spretnost oblikovanja tona.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Priporočljivo je, da ima dijak lastno violo, ki mu omogoča redno vadbo tudi izven pouka. Pri izbiri glasbila je treba posebno pozornost nameniti kakovosti izdelave, tonski zrelosti in zvočni projekciji instrumenta, saj ti dejavniki pomembno vplivajo na razvoj dijakovih tehničnih in interpretativnih sposobnosti.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : razvija branje altovskega in violinskega ključa ter slušno predstavo le-teh, razvija tudi natančnost izvedbe na področju ritma;
- : usvaja ozaveščenost in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitve leve in desne roke;
SC (3.2.1.1)
- : razvija sproščenost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih vzorcih;
SC (3.2.3.2)
- : razvija tehniko vibrata (prstni, zapestni in vibrato iz roke);
- : razvija spretnost oblikovanja tona z naslednjimi prvinami, hitrost loka, obtežitev loka, kontaktno mesto, količina žime;
- : razvija igranje lestvic in razloženih akordov s poudarkom na razvijanju intonacije in obvladovanju menjav leg (dvojemke terce, sekste in oktave, razložene terce, kromatika).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže zanesljivo branje altovskega ključa in slušno predstavo notnega zapisa, prepozna in zanesljivo izvaja različne ritmične vzorce;
- » izkaže ozaveščenost o funkcionalni drži telesa in postavitvi leve in desne roke;
- » izkaže sproščenost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih vzorcih;
- » prepozna in izvede prstni, zapestni vibrato in vibrato iz roke;
- » prepozna in izvede enostavna lokovanja pri različnih hitrostih, prepozna in ozaveži različno obtežitev loka, kontaktno mesto in količino žime;
- » v počasnem tekočem tempu zanesljivo izvede lestvico, razložene terce, kromatiko, razložene akorde in dvojemke, terce, sekste in oktave;
- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom in razložene terce.

TERMINI

◦ vibrato ◦ kromatika ◦ zmanjšan septakord ◦ dominantni septakord ◦ akord. ◦ dvojemke

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pozorno branje
- » Natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja osnovne tehnike lokovanj v povezavi z nadgradnjo raznolikosti ritmičnih vzorcev in hitrostjo izvajanja;
- : razvija hitrost leve roke v različnih kombinacijah v povezavi z dinamiko;
- : razvija uporabo različnih vrst vibrata;
- : razvija samostojno branje notnega zapisa primerne težavnosti in urejen način izvajanja le-tega.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tekoče izvede osnovne tehnike lokovanj v kombiniranih ritmičnih vzorcih pri srednji hitrosti;
- » izkaže stabilnost leve roke v različnih kombinacijah hitrega igranja v povezavi z dinamiko;
- » izvede različne vrste vibrata;
- » samostojno bere in urejeno izvede literaturo primerne težavnosti;
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin.

TERMINI

- osnovne tehnike lokovanj

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu

- » Pravilnost izvajanja
- » Natančnost izvajanja

KONCERTI, SONATE, SUITE

CILJI

Dijak:

- : si prizadeva za oblikovanje lepega tona, za lep nastanek in razvoj tona;
 - : diferencira vlogo glavnega in stranskega motiva, periode, solističnega mesta in tutti delov koncerta;
 - : z razvojem pomnjenja glasbenih vsebin zagotavlja igranje na pamet, kar je podlaga za bolj poglobljeno in prepričljivo izvajanje.
- SC (3.1.3.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume pomen solo in tutti odsekov v baročni literaturi;
- » prepozna glavni in stranski motiv ter določi dolžino periode;
- » prepozna možnost uporabe tehničnih principov igranja v preostali obravnavani literaturi;
- » obravnavana dela izvede na pamet, zavedajoč se strukture obravnavanih del;
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet.

TERMINI

◦ solo ◦ tutti ◦ perioda ◦ motiv

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Natančnost izvajanja

- » Doživetost izvajanja
- » Poglobljeno izvajanje na pamet

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

CILJI

Dijak:

- : spoznava karakteristike in osnovno strukturo stavkov baročnih suit in ostalih del za solo violo;
- SC (1.1.4.1)
- : spoznava osnovne zakonitosti polifonije;
- : razvija oblikovanje zahtevnejšega tonskega razlikovanja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pozna vlogo preludijev in osnovne karakteristike plesnih stavkov baročne suite ter stavke ostalih del za solo violo;
- » razume pomen polifonije;
- » prepozna glasove pri enostavni polifoniji;
- » izvede skladbo za solo violo – ne na pamet.

TERMINI

○ polifonija ○ preludij ○ suita ○ solo

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pozorno branje notnega zapisa
- » Upoštevanje dinamičnih oznak in agogike

- » Pravilnost izvajanja
- » Natančnost izvajanja

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spoznava dela slovenskih skladateljev primerne težavnosti;
- : razvija odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- SC (4.3.3.1)
- : spoznava literaturo različnih stilnih obdobj primarne težavnostne stopnje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dela slovenskih skladateljev primerne težavnosti;
- » izkaže pozitiven odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- » izvede literaturo različnih stilnih obdobj primarne težavnostne stopnje.

TERMINI

- slovenska glasbenoustvarjalna kultura

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Doživetost izvajanja
- » Natančnost izvajanja

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 2. letnik spadajo naslednje skupine ciljev: tehnične prvine, etude, koncerti, sonate, suite, skladbe za solo violo, skladbe slovenskih skladateljev in druge skladbe. V tej temi je osrednji poudarek na razvijanju nadzora nad telesno držo ter pravilno postavitvijo rok pri višjih hitrostih, pri čemer je še posebej pomembno osredotočanje na intonacijo in stabilnost izvedbe dvojemk.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🔵: pogloblja ozaveščenost in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitev leve in desne roke pri višji hitrosti;
- 🔵: razvija sproščenost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih vzorcih pri višji hitrosti in v povezavi z natančno intonacijo;
- 🔵: razvija spretnost oblikovanja tona z obvladovanjem različnih prvin pri kompleksnejših lokovih načinih;
- 🔵: pogloblja lestvice, akorde in dvojemke v tekočem tempu s poudarkom na intonaciji, menjavah leg in stabilnostjo leve roke v dvojemkah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa in postavitev leve in desne roke ter omenjeno ozavešča pri zapletenejših nalogah pri višji hitrosti;
- » izkaže sproščenost padca in dviga prstov leve roke v različnih ritmičnih vzorcih pri višji hitrosti; izkazuje tudi natančno intonacijo pri igranih vajah;
- » izkaže obvladovanje različnih prvin oblikovanja tona, izvaja tudi različne kombinacije pri zapletenejših lokovih načinih;
- » izvede lestvice, razložene terce, kromatiko, akorde in dvojemke v tekočem tempu z dobro intonacijo, korektnimi menjavami leg z izkazano stabilnostjo leve roke v dvojemkah;

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce in kromatiko.

TERMINI

- kromatika

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja osnovne tehnike lokovanj v povezavi z nadgradnjo raznolikosti ritmičnih vzorcev in hitrostjo izvajanja;
- : razvija hitrost leve roke v različnih kombinacijah v povezavi z dinamiko;
- : razvija uporabo različnih vrst vibrata;
- : razvija samostojno branje notnega zapisa primerne težavnosti in urejen način izvajanja le-tega.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » tekoče izvede osnovne tehnike lokovanj v kombiniranih ritmičnih vzorcih pri srednji hitrosti;
- » izkaže stabilnost leve roke v različnih kombinacijah hitrega igranja v povezavi z dinamiko;
- » izvede različne vrste vibrata;
- » samostojno bere in urejeno izvede literaturo primerne težavnosti;
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin – ne na pamet.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Natančnost izvajanja
- » Pravilnost izvajanja

KONCERTI, SONATE, SUITE

CILJI

Dijak:

- : pridobiva znanja iz analize obravnavanih del: spozna izvajalski pomen solo in tutti mest v baročni literaturi, razvija prepoznavanje glavnega in stranskega motiva ter dolžino periode;
 - : pogloblja oblikovanje lepega tona, intonacijo, artikulacijo in ritmično stabilnost z uporabo usvojenih prvin in principov pri tehničnih prvinah;
 - : na podlagi analitičnega pristopa razvija igranje na pamet, kar mu omogoča bolj poglobljeno in prepričljivo interpretacijo na odru.
- SC** (3.1.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razume pomen solo in tutti odsekov v baročni literaturi, prepozna glavni in stranski motiv ter določi dolžino periode;
- » prepozna možnost uporabe tehničnih principov igranja v preostali obravnavani literaturi;
- » obravnavana dela izvede na pamet, zavedajoč se strukture obravnavanih del;
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet ter dva stavka baročne sonate po notah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Doživetost izvajanja
- » Pravilnost izvajanja
- » Upoštevanje agogike

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

CILJI

Dijak:

- : razvija samostojno prepoznavanje karakteristik stavkov in strukture pri izvajanju baročnih skladb za solo violo;
- : razvija izvajalski in tehnični pristop k igranju polifonije s poglobljanjem znanj na področju igranja dvojemk in akordov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » samostojno prepozna karakter in strukturo obravnavanih stavkov iz literature za solo violo;
- » zanesljivo in tekoče izvede dvojemke in akorde pri polifoniji;
- » izvede skladbo za solo violo – ne na pamet.

TERMINI

- polifonija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Pravilno lokovanje

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spoznava dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo baročne in klasicistične kompozicijske pristope;
 - : razvija odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
 - : spoznava izvirno violsko literaturo in prepise drugih glasbil različnih stilnih obdobj z izpostavljeno solistično vlogo viole na manj zahtevni težavnostni stopnji;
 - : se uči izbirati, snemati in poslušati glasbo ob pomoči digitalne tehnologije.
- SC (4.1.1.1 | 4.4.2.1 | 4.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo baročne in klasicistične kompozicijske pristope;
- » izkaže pozitiven odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- » izvede literaturo in prepise drugih glasbil različnih stilnih obdobj z izpostavljeno solistično vlogo viole na manj zahtevni težavnostni stopnji.

TERMINI

- transkripcije

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » s polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja

- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v notnem zapisu

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

V 3. letniku so vključene naslednje skupine ciljev: tehnične prvine, etude, koncerti, sonate, suite, skladbe za solo violo, skladbe slovenskih skladateljev in druge skladbe. Osrednja tema je poglobljanje spretnosti oblikovanja tona in dejavnosti leve roke v povezavi s sproščenim igranjem. Povečuje se tempo igranja lestvic, akordov in dvojemk, medtem ko se izboljšuje intonacija v prstnih oktavah in decimah ter flažoletih ob menjavi leg v kompleksnih ritmih.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🕒 pogloblja ozaveščeno in samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa v povezavi s spretnostjo oblikovanja tona in aktivnostjo leve roke;
- 🕒 pogloblja lestvice, akorde in dvojemke pri višji hitrosti v povezavi z ozaveščanjem funkcionalne drže telesa, spretnostjo oblikovanja tona in natančne intonacije ter menjav leg pri različnih zapletenejših ritmičnih vzorcih;
- 🕒 spoznava osnove prstnih oktav in decim;
- 🕒 razvija tehniko igranja naravnih, kvartnih in kvintnih flažoletov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže samostojno kontrolo funkcionalne drže telesa v povezavi s spretnostjo oblikovanja tona in aktivnostjo leve roke;
- » izvede lestvice, akorde in dvojemke pri višji hitrosti, hkrati izkazuje kontrolo funkcionalne drže telesa, zanesljivo oblikuje ton, natančno intonira in izkazuje obvladovanje menjav leg pri zapletenejših ritmičnih vzorcih;
- » izvede prstne oktave in decime s primernim tehničnim pristopom v počasnem tempu;
- » prepozna zapis različnih vrst flažoletov in izkaže ozaveščenost o koordinaciji postavitve leve roke, kontaktnega mesta in hitrosti loka pri igranju flažoletov;

- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce, kromatiko in dvojemke v tercah, sekstah in oktavah.

TERMINI

- dvojemke
- flažolet

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja različne načine lokovanja v kombinaciji s hitrostjo, natančnostjo in raznolikostjo menjav strun;
- : spoznava specifične načine lokovanj: son filé, collé, Viottijev lokov način;
- SC (1.1.2.2)
- : razvija spretnost menjave leg pri višji hitrosti, z različnimi prstnimi kombinacijami in ritmičnimi figuracijami.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » prepozna in izvede različne načine lokovanj ter izkazuje hitro in natančno menjavanje strun v različnih kombinacijah;
- » prepozna razume in ločeno pravilno izvede naslednje načine lokovanja: son filé, collé, Viottijevo lokovanje;
- » izkaže obvladovanje menjav leg pri višji hitrosti s primerno težavnostjo prstnih kombinacij in različnimi ritmičnimi figuracijami;
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin – ne na pamet.

TERMINI

○ son filé ○ collé ○ Viottijevo lokovanje

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Natančnost izvajanja

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Pravilnost izvajanja

KONCERTI, SONATE, SUITE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja znanje z izvajalskega in analitičnega področja različnih stilnih obdobj;

SC (1.3.2.1)

- : nadgrajuje uporabo usvojenih tehničnih prvin kot osnovo za doseganje večje izvajalske prepričljivosti;
- : razvija igranje na pamet oblikovno zahtevnejših kompozicij;
- : pogloblja občutek za dojemanje umetniškega izraza;
- : razvija oblikovanje kreativne interpretacije z lastnim umetniškim potencialom ob upoštevanju skladateljeve zamisli.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » stilno primerno izvede literaturo iz različnih obdobj;
- » zavestno uporabi naučene tehnične prvine v povezavi z stilno izvajalsko prakso v namen večje prepričljivosti izvedbe;
- » na pamet izvede tudi oblikovno zahtevnejše kompozicije;
- » se zaveda svojega umetniškega prispevka in izvajalskih možnosti na podlagi branja teksta;
- » prepozna tudi karakteristike obravnavanih del in jih učinkovito izvede;
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet ter dva stavka baročne sonate – po notah.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu

- » Doživetost izvajanja
- » Natančnost, pravilnost izvajanja

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

CILJI

Dijak:

- : pogloblja samostojno prepoznavanje karakteristik stavkov in strukture pri izvajanju baročnih skladb za solo violo;
 - : nadgrajuje izvajalski in tehnični pristop k igranju polifonije s poglobljanjem znanj na področju igranja dvojemk in akordov;
 - : uporablja digitalno tehnologijo pri ustvarjanju in deljenju vsebin z drugimi ter upravlja s svojo digitalno identiteto.
- SC** (4.2.2.1 | 4.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » samostojno prepozna karakter in poglobljeno strukturo obravnavanih stavkov iz literature za solo violo;
- » zanesljivo in tehnično suvereno izvede dvojemke in akorde pri polifoniji;
- » izvede skladbo za solo violo – ne na pamet.

TERMINI

- polifonija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Doživetost izvajanja
- » Upoštevanje dinamike in agogike

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo klasicistične in romantične kompozicijske pristope;
- : razvija odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- : spozna izvirno violsko literaturo in prepise od drugih glasbil različnih stilnih obdobj;
- : razvija igro a prima vista;
- : spozna rokovanje z orkestrskimi izvlečki;
- !: ob analizi ter vrednotenju raznolikih gradiv glasbo razume in o njej kritično razmišlja.

SC (2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo klasicistične in romantične kompozicijske pristope;
- » izkaže pozitiven odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- » izvede izvirno violsko literaturo in prepise od drugih glasbil različnih stilnih obdobj;
- » tekoče izvede a vista primerne težavnostne stopnje.

TERMINI

- a vista ○ transkripcije

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Natančnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Predmet v 4. letniku obsega naslednje skupine ciljev: tehnične prvine, etude, koncerti, sonate, suite, skladbe za solo violo, skladbe slovenskih skladateljev in druge skladbe. Osrednja tema obravnava suvereno in virtuosno igro, ki zahteva visoko raven spretnosti. Dijak se osredotoča na razvoj avtonomije pri igranju ter izvaja kompleksne vaje, ki ga učinkovito pripravljajo za samostojne recitale in nastope.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🎯 pogloblja kontrolo funkcionalne drže telesa v povezavi s spretnostjo oblikovanja tona in aktivnostjo leve roke pri višji do virtuosni težavnostni stopnji;
- 🎯 igra lestvice, akorde in dvojemke na višji do virtuosni ravni, naprej razvija prstne oktave in decime.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže kontrolo funkcionalne drže telesa v povezavi s spretnostjo oblikovanja tona in aktivnostjo leve roke pri višji do virtuosni težavnostni stopnji, prepozna napake in jih samostojno sproti popravlja;
- » izvede lestvice, akorde in dvojemke v kombinacijami z različnimi artikulacijami in kompleksnimi ritmičnimi načini, izvede tudi prstne oktave in decime;
- » izvede lestvico z razloženimi kvintakordi, zmanjšanim in dominantnim septakordom, razložene terce, kromatiko in dvojemke v tercah, sekstah in oktavah.

TERMINI

- virtuosnost

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem

OPISNI KRITERIJI

- » Pravilnost izvajanja
- » Natančnost izvajanja

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja igranje s kombinacijami lokovanj, dinamik in tehnik leve roke pri različnih hitrostih;
- : razvija specifične lokove načine: son filé, collé, Viottijev lokov način.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede etude s kombinacijami lokovanj, dinamik in tehnik leve roke pri različnih hitrostih;
- » izkaže zanesljivo izvajanje naslednjih lokovih načinov: son filé, collé, Viottijev lokov način;
- » izvede dve etudi različnih tehničnih prvin – ne na pamet.

TERMINI

- son filé ○ collé ○ Viottijev lokov način

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Pravilnost izvajanja
- » Upoštevanje lokovanja
- » Natančnost izvajanja

KONCERTI, SONATE, SUITE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja znanje iz izvajalskega in analitičnega področja različnih stilnih obdobj;
- : nadgrajuje uporabo usvojenih tehničnih prvin kot osnovo za doseganje večje izvajalske prepričljivosti;
- : razvija igranje na pamet zahtevnejših skladb;
- : pogloblja občutek za dojemanje umetniškega izraza v sodelovanju s pianistom (poznavanje klavirskega parta);
- SC (3.3.3.2)
- : razvija oblikovanje kreativne interpretacije z lastnim umetniškim potencialom ob upoštevanju skladateljeve zamisli.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » stilno primerno izvede literaturo iz različnih obdobj;
- » samostojno zavestno uporabi usvojene tehnične prvine v povezavi z stilno izvajalsko prakso v namen večje prepričljivosti izvedbe;
- » na pamet izvede tudi oblikovno zahtevnejše kompozicije;
- » se zaveda svojega umetniškega prispevka in izvajalskih možnosti na podlagi branja teksta;
- » prepozna tudi karakteristike obravnavanih del in jih učinkovito izvaja v sodelovanju s pianistom ob zavedanju obojestranskega prispevka za prepričljivo izvedbo;
- » izvede prvi ali drugi in tretji stavek koncerta na pamet ter dva stavka baročne sonate po notah.

TERMINI

- klavirski part

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku

» S polletnim ocenjevanjem znanja

» Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

» Doživetost izvajanja

» Upoštevanje dinamike in agogike

» Orientacija v glasbenem zapisu

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

CILJI

Dijak:

○: razvija skrb za zdravo telesno držo in ustrezno držo inštrumenta;

SC (3.2.4.1 | 3.2.1.4)

○: pogloblja samostojno prepoznavanje karakteristik stavkov in strukture pri izvajanju baročnih skladb za solo violo;

○: na višji ravni razvija in nadgrajuje izvajalski in tehnični pristop k igranju polifonije s poglobljanjem znanj na področju igranja dvojemk in akordov;

○: se uči prepoznavati glasbena doživetja, čustva, razpoloženja in asociacije ter jih izražati v glasbi ali ob njej.

SC (1.3.4.2 | 5.1.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » samostojno prepozna karakter in strukturo obravnavanih stavkov iz baročne literature za solo violo, ki jih samostojno in prepričljivo interpretira;
- » zanesljivo, tehnično suvereno in intonančno precizno izvede dvojemke in akorde pri polifoniji;
- » izvede skladbo za solo violo – ne na pamet.

TERMINI

◦ interpretacija ◦ suverenost ◦ zanesljivost ◦ karakternost

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » Z nastopi
- » S polletnim ocenjevanjem znanja

OPISNI KRITERIJI

- » Natančnost izvajanja
- » Doživetost izvajanja

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : spozna dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo romantične in sodobne kompozicijske pristope;
- : razvija odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- : spozna izvirno violsko literaturo in prepise od drugih glasbil različnih stilnih obdobji primerne težavnosti;
- : pogloblja igro a prima vista;
- : razvija igranje orkestrskih izvlečkov;

I: preko spoznavanja skupnih evropskih kulturnih korenin oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.

SC (5.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede dela slovenskih skladateljev, ki obravnavajo romantične in sodobne kompozicijske pristope;
- » izkaže pozitiven odnos do slovenske glasbenoustvarjalne kulture;
- » izvede izvirno violsko literaturo in prepise od drugih glasbil različnih stilnih obdobji primerne težavnosti;
- » izvede orkestrske izvlečke primerne težavnostne stopnje.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Pri pouku
- » S polletnim ocenjevanjem znanja
- » Z nastopi

OPISNI KRITERIJI

- » Doživetost izvajanja
- » Orientacija v glasbenem zapisu
- » Natančnost izvedbe

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

Tehnika:

» Ševčík, O.:

» op. 1, prstna tehnika, I–IV (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003916)

» op. 2, lokova tehnika, I–III (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 00391719)

» op. 3, 40 variacij (ur. M. Major, Bosworth BOE 003920)

» op. 7, trilčkova tehnika, part I (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004918)

» op. 8, menjave leg (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003921)

» op. 9, dvojemke (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004571)

» Schradieck, H.: The School of Viola technique – Technics, Book I, Transcribed for the Viola, vaje v različnih legah (ur. S. Lifschey, G. Schirmer, Vol. 1750)

» Chailley, M. T.: Technique de L'alto 1 (Alphonse Leduc AL 27684)

» Sitt, H.: Šola za violo

Lestvice:

» Flesch, C.: Scale System for Viola (ur. C. Karman, C. Fischer CF.O2921)

» The Galamian Scale System For Viola, ur. K. Olson, Galaxy Music Corporation EC.1.3291

» Kolman, K.: Sistem lestvic, samozaložba (trooktavne lestvice in dvojemke) K.K.1028

» Mogill, L.: Scale System for Viola (Schirmer, GS 26233)

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Mazas, J. F.: Études Speciales, op. 36, 1. del (ur. L. Pagels, IMC 1091)
- » Dont, J.: 24 Vorübungen, op. 37 (ur. J. Vieland, IMC 2364)
- » Fiorillo, F.: 36 Studies or Caprices, op. 3, izbor (ur. J. Vieland, IMC 970)
- » Kreutzer, R.: 42 Études ou Caprices, izbor (ur. L. Pagels, IMC 976)

KONCERTI, SONATE, SUITE

Priporočena literatura:

- » Telemann, G. P.: Koncert za violo v G-duru (ur. W. Primrose, G. Schirmer, Vol. 1973)
- » Händel, G. F.: Koncert za violo v B-duru (Henle)
- » Händel, G. F. – Casadesus, H.: Koncert za violo v h-molu (Eschig)
- » Händel, G. F.: Sonata za dve violi v g-molu (IMC)
- » Marcello, B.: Sonata v g-molu, op. 11/4 (Ricordi)
- » Telemann, G. F.: Sonata v G-duru (rev. F. Langin, Hortus Musicus 189)
- » Eccles, H.: Sonata v C-duru
- » Dittersdorf, C.: Sonata v Es-duru

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

Priporočena literatura

- » Bach, J. S.: 6 Suits for Violoncello, BWV 10071012 (ur. W. Forbes, Chester Music, London)
- » Jobert, C. H.: Sonate facile pour alto seul (ur. R. Martin)
- » Telemann, G. F.: 12 Fantasias for Viola unaccompanied, TWV 40: 14–25 (ur. L. Rood, Mac Ginnis & Marx)

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura

- » Firšt, N.: Ragtime za violo in klavir
- » Lovec, V.: Uspavanka za violo in klavir
- » Mirk, V.: Cantilena za violo in klavir
- » Pahor, K.: Minature za violo in klavir (Valček, Prošnja, Pripovedka)

» Dittersdorf, C.: Andantino v A-duru (ur. W. Primrose IMC, 1869)

» Marais, M.: Pet starih francoskih plesov

» Marais, M.: La Folia

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

Tehnika:

» Ševčík, O.:

» op. 1, prstna tehnika, I–IV (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003916)

» op. 2, lokova tehnika, I–III (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 00391719)

» op. 3, 40 variacij (ur. M. Major, Bosworth BOE 003920)

» op. 7, trilčkova tehnika, part I (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004918)

» op. 8, menjave leg (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003921)

» op. 9, dvojemke (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004571)

» Schradieck, H.: The School of Violin-Technics, Book I, Transcribed for the Viola, vaje v različnih legah (ur. S. Lifschey, G. Schirmer, Vol. 1750)

» Chailley, M.-T.: Technique de L'alto 1 (Alphonse Leduc AL 27684)

Lestvice:

» Flesch, C.: Scale System For Viola (ur. C. Karman, C. Fischer CF.02921)

» The Galamian Scale System For Viola, ur. K. Olson, Galaxy Music Corporation EC.1.3291

» Kolman, K.: Sistem lestvic, samozaložba (trooktavne lestvice in dvojemke) K.K.1028

» Mogill, L.: Scale System for Viola (Schirmer, GS 26233)

Poleg navedenih vsebin se lahko doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura

» Mazas, J. F.: Études Speciales, op. 36, 1. del (ur. L. Pagels, IMC 1091)

» Dont, J.: 24 Vorübungen, op. 37 (ur. J. Vieland, IMC 2364)

» Fiorillo, F.: 36 Studies or Caprices, op. 3, izbor (ur. J. Vieland, IMC 970)

- » Kreutzer, R.: 42 Études ou Caprices, izbor (ur. L. Pagels, IMC 976)

Poleg navedenih vsebin se lahko doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

KONCERTI, SONATE, SUITE

Priporočena literatura

Koncerti:

- » Handoškin, I. E.: Koncert v C-duru (IMC 2067)
- » Pleyel, I.: Koncert, op. 31 (Grah! G 88)
- » Stamitz, J.: Koncert v G-duru (ur. J. Wojciechowski, Peters 5889)
- » Vanhal, J. B.: Koncert v C-duru (ur. B. Plichta IMC 2566)
- » Vanhal, J. B.: Koncet v F-duru (ur. A. Weinmann, Doblinger, D14242)

Sonate in suite:

- » Bach, J. S.: Drei Gambensonaten, BWV 1027–1029, Urtextausgabe (ur. E.-G. Heinemann, G. Henle Verlag, HN 684)
- » Couperin, F.: Suita v c-molu (ur. L. Boulay, EFM)
- » Giordani, T.: Sonata v B-duru (H. Ruff, Schott, VAB 12/5951)
- » Tartini, G.: Sonata angelique (ur. A. Arnold, Viola World Pub.)
- » Vivaldi, A.: Sonata v G-duru (ur. A. Arnold, Viola World Pub.)
- » Nardini, P.: Sonata v D-duru
- » Telemann, G. F.: Sonata v B-duru
- » Bach, W. F.: Sonata v c-molu

Poleg navedenih vsebin se lahko doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

Priporočena literatura

- » Bach, J. S.: 6 Suits for Violoncello, BVW 1007–1012 (ur. W. Forbes, Chester Music, London)
- » Jobert, C. H.: Sonate facile pour alto seul (ur. R. Martin)
- » Telemann, G. F.: 12 Fantasias for Viola unaccompanied (ur. L. Rood, Mac Ginnis & Marx)

Poleg navedenih vsebin se lahko doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura

Skladbe slovenskih skladateljev:

- » Lovec, V.: Uspavanka za violo in klavir
- » Mirk, V.: Cantilena za violo in klavir
- » Pahor, K.: Minature za violo in klavir (Valček, Prošnja, Pripovedka)

Druge skladbe:

- » Dittersdorf, C. D.: Andantino v A-duru (ur. W. Primrose IMC, 1869)
- » Marais, M.: Pet starih francoskih plesov
- » Marais, M.: La Folia

Poleg navedenih vsebin se lahko doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

Tehnika:

- » Ševčík, O.:
 - » op. 1, prstna tehnika, I–IV (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003916)
 - » op. 2, lokova tehnika, I–III (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 00391719)
 - » op. 3, 40 variacij (ur. M. Major, Bosworth BOE 003920)
 - » op. 7, trilčkova tehnika, part I (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004918)
 - » op. 8, menjave leg (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003921)
 - » op. 9, dvojemke (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004571)
- » Schradieck, H.: School of Viola Technique, II, vaje v dvojemkah (ur. L. Pagels, IMC 1102)
- » Chailley, M.-T.: Technique de L'alto 1 (Alphonse Leduc AL 27684)

Lestvice:

- » Flesch, C.: Scale System For Viola (ur. C. Karman, C. Fischer CF.02921)
- » The Galamian Scale System For Viola, ur. K. Olson, Galaxy Music Corporation EC.1.3291

» Kolman, K.: Sistem lestvic, samozaložba (trooktavne lestvice in dvojemke) K.K.1028

» Mogill, L.: Scale System For Viola (Schirmer, GS 26233)

ETUDE

Priporočena literatura

» Campagnoli, B.: 41 caprices pour alto, op. 22 (Durand DC 12349)

» Hoffmeister, F. A.: 12 etud za violo (Peters)

» Kreutzer, R.: 42 Etudes ou Caprices, izbor (ur. Pagels, IMC 976)

» Palaschko, J.: 24 études mélodiques pour alto, op.77 (Alphonse Leduc AL 17183)

» Rode, P.: 24 Capricen

KONCERTI, SONATE, SUITE

Priporočena literatura

Koncerti:

» Stamitz, K.: Koncert v D-duru

» Druschetzki, G.: Koncert v D-duru

» Pleyel, I.: Koncert v D-duru

» Haydn, M.: Concerto za violo

» Gerster, O.: Concertino, op. 16 (Schott)

» Beck, C.: Koncert (Schott 1952)

» Benda, G.: Koncert v F-duru (Schott 5682)

Sonate in suite:

» Bach, J. S.: Drei Gambensonaten, BWV 1027–1029, Urtextausgabe (ur. E.-G. Heinemann, G. Henle Verlag, HN 684)

» Boccherini, L.: Sonata v c-molu (Schott VAB 46)

» Glinka, M.: Sonata (Musica Rara MR 1034)

» Weber, K. M. von: Sonata za violo in klavir v G-duru, za violo ur. F. Avsenek (Sloway Music Editions)

» Stamitz, C.: Sonata v B-duru

» Hummel, J. N.: Sonata v Es-duru

» Bach, W. F.: Sonata v c-molu

» Fibich, Z.: Sonata v d-molu

» Flacton, W.: 3 sonate

» Bartoš, H.: Sonatina

» Milhaud, D.: Sonata I

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

Priporočena literatura

» Bach, J. S.: 6 Suits for Violoncello, BWV 1007–1012 (ur. W. Forbes, Chester Music, London)

» Bach, J. S.: 6 Sonatas und Partitas, BWV 1001–1006 (ur. F. Spindler, Hoffmeister 446/30093)

» Biber, F. X.: Passacaglia v c-molu (ur. W. Lebermann, Peters 8339)

» Rolla, A.: Tre pezzi, op. posth (Suvini Zerboni)

SKLADBE SLOVENSКИH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura

Skladbe slovenskih skladateljev:

» Jelinčič, F.: Andante religioso za violo in klavir

» Matičič, J.: Deux Poèmes za violo in klavir

» Šantel, S.: Anamitski motiv za violo in klavir (Sloway Music Editions)

» Vremšak, S.: Lirični intermezzo za violo in klavir

Druge skladbe:

» Beethoven, L. van: Nocturno za violo in klavir (Peters 8378)

» Beethoven, L. van: Two Romances, op. 40, op. 50 (ur. Vieland, IMC)

» Bloch, E.: Meditation and Processional (G. Schirmer)

» Kalliwoda, J. W.: 6 Nocturnes, op. 186 (Peters 2104)

» Liszt, F.: Romance oubliée (Sikorski 304)

» Reger, M.: Romanze v F-duru, op. 85 (G. Henle HN 785)

» Tartini, G.: L'art de l'archet

Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura

Tehnika:

- » Ševčík, O.:
 - » op. 7, trilčkova tehnika, part I (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004918)
 - » op. 8, menjave leg (ur. L. Tertis, Bosworth BOE 003921)
 - » op. 9, dvojemke (ur. A. Arnold, Bosworth BOE 004571)
- » Schradieck, H.: School of Viola Technique, II, vaje v dvojemkah (ur. L. Pagels, IMC 1102)
- » Primrose, W.: Technique is memory (Oxford University Press)

Lestvice:

- » Flesch, C.: Scale System For Viola (ur. C. Karman, C. Fischer CF.02921)
- » The Galamian Scale System for Viola, ur. K. Olson, Galaxy Music Corporation EC.1.3291
- » Barber, S.: Doppelgriff-Studien, Skalen und Arpeggien

ETUDE

Priporočena literatura

- » Anzoletti, M.: 12 Studien, op. 123 (Ricordi)
- » Campagnoli, B.: 41 caprices pour alto, op. 22 (Durand DC 12349)
- » Hoffmeister, F. A.: 12 etud za violo (Peters)
- » Kreutzer, R.: 42 Etudes ou Caprices, izbor (ur. Pagels, IMC 976)
- » Palaschko, J.: 24 études mélodiques pour alto, op. 77 (Alphonse Leduc AL 17183)
- » Rode, P.: 24 Capricen

KONCERTI, SONATE, SUITE

Priporočena literatura

Koncerti:

- » Hoffmeister, F. A.: Koncert v D-duru, G. Henle HN 739
- » Casadesus, H.: Koncert za violo v c-molu v J. Ch. Bachovem slogu (Salabert 14909)
- » Domažlický, F.: Koncert za violo in klavir (Praha 1968)
- » Schubert, J.: Koncert v C-duru

- » David, G.: Koncert za violo
- » Haydn, J.: Koncert v D-duru, Hob. 7B:2 (EBL 2239)
- » Glazunov, A.: Koncert za violo
- » Miletič, M.: Koncert za violo in orkester
- » Stojanovič, P.: Koncert za violo
- » Šulek, S.: Koncert za violo

Sonate in suite:

- » Glinka, M.: Sonata (Musica Rara MR 1034)
- » Hummel, J. N.: Sonata v Es-duru, op. 5, št. 3 (G. Henle HN 1029)
- » Brahms, J.: Sonata, op. 120 (1 in 2) (G. Henle HN 231)
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata v Es-duru, op. 5, št. 3 (G. Henle HN 1029)
- » Mendelssohn Bartholdy, F.: Sonata v C-duru
- » Schumann, R.: Märchenbilder für Klavier und Viola, op. 113 (G. Henle HN 632)
- » Reger, M.: Sonata za klarinet, op. 107, priredba za violo (G. Henle HN 1099)
- » Bloch, E.: Suite Hebraique
- » Honneger, A.: Suita
- » Valentini, G.: X. sonata v E-duru
- » Ristić, M.: Sonata za violo
- » Popandopulo, B.: Sonata za violo
- » Krejči, M.: Sonate v cis-molu, op. 57 (Artia Praga)
- » Šostakovič, D.: Sonata za violo in klavir, op. 147
- » Genzmer, H.: 1. sonata (Reis-Erler); 2. sonata (Bärenreiter)
- » Onslow, G.: Sonata (Simrock)
- » Milhaud, D.: Sonata I

SKLADBE ZA SOLO VIOLO

Priporočena literatura:

- » Bach, J. S.: Fantasia Cromatica, BWV 903, ur. Z. Kodály (Boosey & Hawkes 17875)
- » Bach, J. S.: 6 Suits for violoncello, BVW 1007–1012, ur. W. Forbes (Chester Music, London)
- » Bach, J. S.: 6 Sonatas und Partitas BVW 1001–1006, ur. F. Spindler (Hoffmeister, 446/30093)

- » Biber, F. X.: Passacaglia v c-molu, ur. W. Lebermann (Peters, 8339)
- » Reger, M.: Drei Suiten opus 131d für Viola solo (Henle HN 468)
- » Rolla, A.: Tre pezzi, op. posth. (Suvini Zerboni)
- » Stravinski, I.: Elegie (Schott VLB 47)
- » Vieuxtemps, H.: Capriccio, op. posth. (ur. A. Druner, Schott VAB 41)

SKLADBE SLOVENSKIH SKLADATELJEV IN DRUGE SKLADBE

Priporočena literatura

Za solo violo:

- » Firšt, N.: Violaaffect za violo solo
- » Merkuš, P.: Alba per viola sola (Pizzicato P 049)
- » Ramovš, P.: 5 Bagatel za violo solo
- » Škerjanc, L. M.: Sonata za solo violo, ur. F. Avsenek, zapuščina L. M. Škerjanca (Sloway Music)

Za violo in klavir:

- » Bravničar, M.: Tango za violo in klavir
- » Matičič, J.: Deux Poèmes za violo in klavir
- » Prevorsek, U.: Appassionato (Nostalgija), ur. F. Avsenek (Sloway Music 0085)
- » Ramovš, P.: Skice za violo in klavir, 1963, Ljubljana
- » Ramovš, P.: Nocturno za violo in klavir, 1963, Ljubljana
- » Tomc, M.: Capriccio za violo in klavir
- » Vremšak, S.: Lirični intermezzo za violo in klavir

Druge skladbe:

- » Hummel, J. N.: Potpourri (Fantasie) für Viola, op. 94 (Henle HN 838)
- » Hindermith, P.: Žalna glasba za violo
- » Domalicky, F.: Pet bagatel za violo in klavir
- » Weber, C. M.: Andante in rondo ungarese
- » Bruch, M.: Romanca, op. 85 (Schott 1974)
- » Schumann, R.: Märchenbilder
- » Hoffer, P.: Bratschenmusik (Peters V 1025)
- » Krol, B.: Lassus & Variationen, op. 33 (Simrock)

- » Miletič, M.: Rapsodije za violo in klavir
- » Lhotka, F.: Sljepačka (ur. L. Miranov)
- » Grgič, S.: Skladbe jugoslovanskih skladateljev za violo in klavir, I., II.

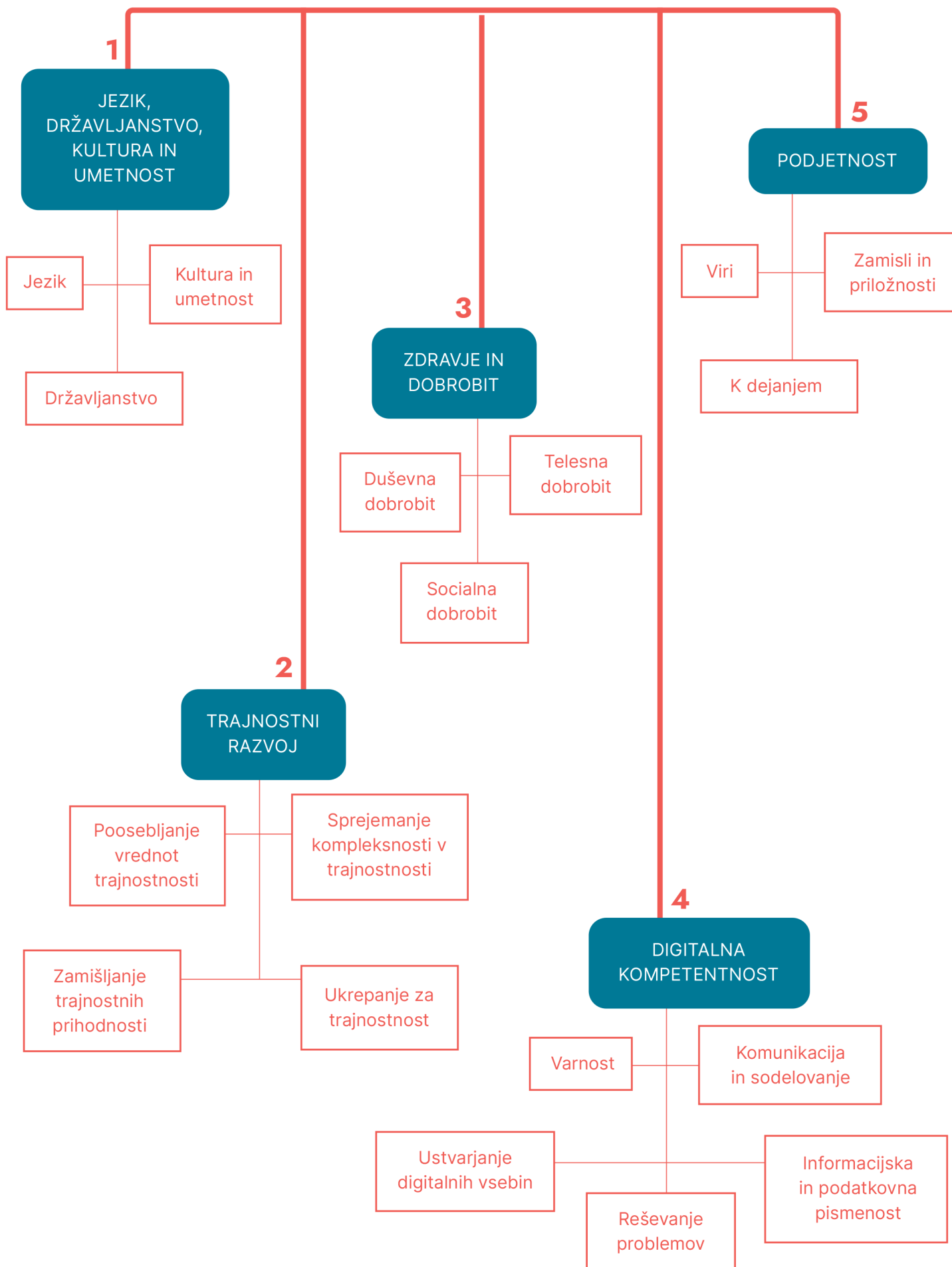
Poleg navedenih vsebin lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo priporočeno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.